

Broj: I-OP-1-851/12

Datum: 04.06.2013.

Novi Sad

Pokrajinski ombudsman na osnovu člana 33. stav 1. alineja 2. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu („Sl. list APV“ br. 23/02, 5/04, 16/05, 18/09-promena naziva), po okončanju postupka po predstavi J. K. i utvrđivanja nepravilnosti Poreskoj upravi Filijali Sombor, upućuje sledeće

MIŠLJENJE

Od podnošenja zahteva za ostvarivanje prava na penziju, nadležnost za prinudnu naplatu neplaćenih doprinosa, shodno Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju, pripada Republičkom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Poreska uprava Filijala Sombor prekoračila je svoja ovlašćenja kada je J. K. po ostvarivanju prava na invalidsku penziju na osnovu sopstvene evidencije naplatio određeni iznos na ime duga za doprinose za socijalno osiguranje.

Poreska uprava Filijala Novi Sad nije dostavila podnosiocu predstavke rešenje o utvrđivanju doprinosa, uprkos tome je, suprotno pravilima poreskog postupka, obračunala kamatu na nedospele obaveze, dostavila obaveštenje o stanju duga i opomenu. Ni jedan od navedenih akata ne sadrži podatak o tome na koji period se evidentirani dug odnosi.

Imajući u vidu navedeno, Pokrajinski ombudsman Poreskoj upravi Filijali Sombor upućuje sledeću

PREPORUKU

Potrebno je da Poreska uprava Filijala Sombor po službenoj dužnosti sprovede postupak kontrole i odluči o pravu J. K. na povraćaj pogrešno naplaćenih doprinosa.

Potrebno je da Poreska uprava Filijala Sombor u roku od 15 dana od prijema ovog postupka obavesti Pokrajinskog ombudsmana o merama preduzetim u cilju postupanja po mišljenju i preporuci.

Mišljenje i Preporuka objavljuju se na Internet stranici Pokrajinskog ombudsmana (<http://www.ombudsmanapv.org/>).

Obrazloženje

Pokrajinskom ombudsmanu predstavkom se obratio J. K. iz B, br. .../, navodeći da je od 1993. do 2008. godine, kada je prestao da obavlja samostalnu delatnost, bio preduzetnik i redovno je plaćao poreze i doprinose. Po zatvaranju radnje izdato mu je uverenje Poreske uprave Filijale Sombor o tome da nema

dugovanja po osnovu poreza i doprinosa, nakon čega je ostvario pravo na novčanu naknadnu za slučaj nezaposlenosti u trajanju od dve godine, a 2010. godine ostvario je pravo na invalidsku penziju. Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje **Filijala Sombor (u daljem tekstu: Fond PIO) obavestio je Pokrajinskog ombudsmana o tome da je na osnovu podataka preuzetih od ranijeg Fonda PIO samostalnih delatnosti nesporno da je J. K. zaključno sa 31.12.2007. godine izmire doprinose za PIO, te da je podnosilac predstavke podneo M-4 obrazac i dokaze o izmirenim doprinosima za 2008. godinu, te da nije bilo osnova za primenu člana 120. Zakona o penzijskom i invalidskog osiguranja kojim je propisano da će Fond izvršiti obustavu 1/3 mesečnog iznosa penzije sve dok se ne namire neuplaćeni iznosi doprinosa.** Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje - Direkcija Beograd rešenjem od 05.11.2008. godine utvrdio je iznos doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje K. J. za period od 15.07.2008. do 22.10.2008. godine, shodno Odluci o načinu utvrđivanja doprinosa za osiguranje kojima se svojstvo osiguranika utvrđuje po isteku roka za podnošenje prijave na osiguranje, odnosno kada doprinos nije utvrđen i naplaćen od strane organa nadležnog za poslove javnih prihoda. Imajući u vidu navedeno, Pokrajinski ombudsman ne može prihvatiti objašnjenje Poreske uprave Filijale Sombor da je konstatovano „da je do razlike došlo zbog toga što je poreski obveznik svoje obaveze izmirio po osnovu akontacionog rešenja, i nakon toga dobio od Poreske uprave Uverenje o plaćenim doprinosima, koje je on predao nadležnom Fondu PIO i na osnovu čega mu je upisan radni staž po ovom osnovu u radničku knjižicu“. Propust Poreske uprave da donese konačno rešenje o utvrđivanju doprinosa otklonjen je utvrđivanjem doprinosa od strane Fonda PIO, te je K. J. dana 06.11.2008. izmirio obaveze na ime doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje utvrđene pomenutim rešenjem u iznosu od 11.503,00 dinara, za period od 15.07.2008. do 22.10.2008. godine.

Ministarstvo finansija u svom mišljenju br. 011-00008/2012-18 od 26.06.2012. godine ukazalo je na sledeće:

„Osiguranik koji sam plaća doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, ako nisu uplaćeni svi iznosi doprinosa, prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvaruje i koristi srazmerno periodima osiguranja za koje su uplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje, saglasno odredbi člana 120. stav. 1. Zakona o PIO. **Za utvrđivanje prava na penziju i iznos penzije srazmerno periodima osiguranja nadležan je Fond PIO. S obzirom da je Poreska uprava nadležna za utvrđivanje doprinosa i kontrolu plaćanja doprinosa obveznika samostalnih delatnosti, dužna je da poreskom obvezniku (osiguraniku) prilikom podnošenja zahteva za penziju izda poresko uverenje u kome se navodi iznos utvrđene osnovice za PIO po godinama za koje je vršeno zaduživanje i izmirivanju istih, odnosno da navede tačan period za koji obaveza nije izmirena i iznos obračunate kamate na dug.**”

Poreska uprava u izjašnjenju nije osporavala da je poreski obveznik za dug saznao tek nakon dobijanja opomene od 17.11.2011. godine. Na osnovu podataka iz predstavke i izjašnjenja Poreske uprave utvrđeno je da podnosiocu predstavke nije dostavljeno rešenje Poreske uprave o utvrđivanju doprinosa koje je Poreska uprava evidentirala kao dug podnosioca predstavke, što znači da te obaveze nisu dospеле za plaćanje, nisu podobne da se na njih obračunava kamata i dostavlja opomena poreskom obvezniku. Ministarstvo finansija u svom mišljenju br. 011-00008/2012-18 od 26.06.2012. godine ukazalo je na sledeće:

„Prema postupanju PU kod obaveze koje se utvrđuju rešenjem poreskog organa **obveznik je dužan da plati utvrđene poreske obaveze iz rešenja u roku od 15 dana po dostavljanju**

rešenja i taj datum se utvrđuje kao datum dospeća obaveze za plaćanje. Kamata počinje da teče narednog dana od dana dospeća na iznos manje plaćene obaveze. Ako se radi o akontacionim obavezama, po prijemu rešenja obveznik je dužan da uplati sve dospеле akontacije, a ostale u rokovima propisanim zakonom, što je takođe navedeno u dispozitivu i obrazloženju rešenja.”

POKRAJINSKI OMBUDSMAN

ANIKO MUŠKINJA HAJNRIH